

підприємствах є необхідним, однак потребує якісних перетворень їх організаційної структури разом із прийняттям нових корпоративних цінностей.

Література

1. Чорненька В. Г., Курінна І. Г. Концепція постійного покращення KAIZEN як перспективне спрямування в подоланні кризи вітчизняних підприємств і забезпечення конкурентоспроможності на міжнародному ринку – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.confcontact.com/2017-ekonomika-i-menedzhment/4_chornenka.htm.

2. CTR Group / Концепції-Кайдзен – [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://ctrgroup.com.ua/ua/concept/detail.php?ID=430>.

УДК 336.14; 336.13

Іваненко Є. О.,

аспірант,

Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки

Міністерства економічного розвитку і торгівлі України

ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Охорона здоров'я, з одного боку, є важливою складовою держави загального добробуту, її соціальної політики, яка покликана забезпечити доступність медичної допомоги для всіх членів суспільства незалежно від рівня їх доходів, а з іншого – об'єктом державного регулювання та інтегральним показником успішності функціонування державних інституцій.

За таких обставин зростає необхідність забезпечення державних зобов'язань у сфері охорони здоров'я, задекларованих у Конституції України та інших правових актах, відповідним обсягом фінансових ресурсів [4].

Фінансові ресурси галузі охорони здоров'я формуються за рахунок багатьох джерел. Відповідно до закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» № 2801–ХІІ від 19. 11. 1992 р. виокремлюють державні (надходження державного та місцевих бюджетів, доходи фонду обов'язкового

державного медичного страхування) та недержавні (доходи фондів добровільного медичного страхування, благодійних фондів, організацій, підприємств, громадян) джерела фінансових ресурсів медичної галузі (рис. 1).

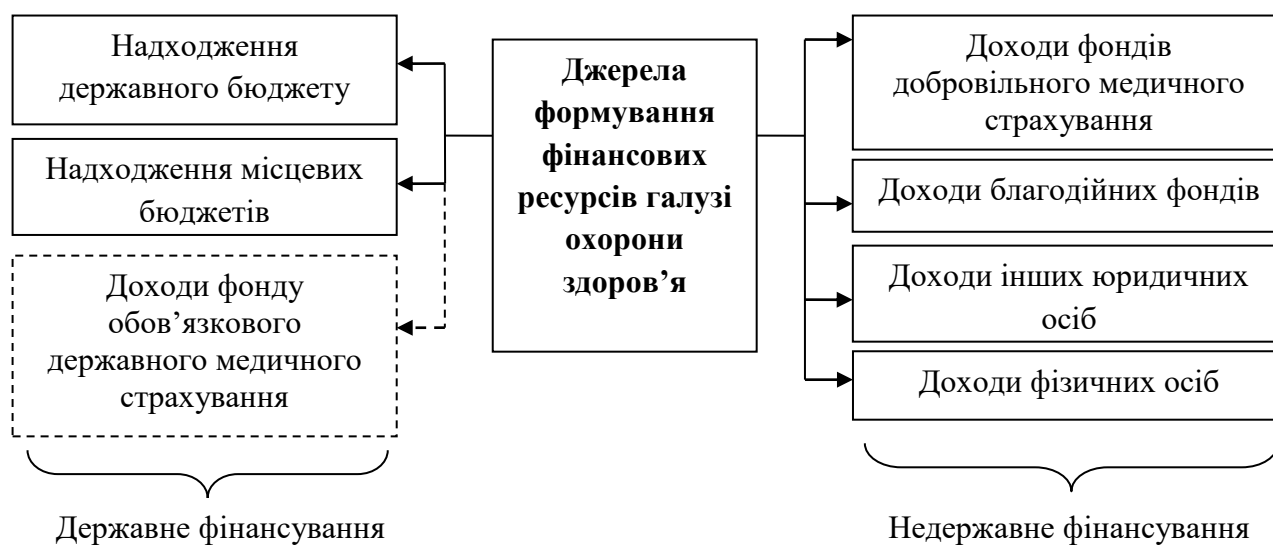

Рис. 1. Джерела формування фінансових ресурсів галузі охорони здоров'я в Україні *

* Складено автором на основі даних: [1; 2; 4]

Оскільки держава є центральним суб'єктом виконання соціальних функцій у суспільстві, пріоритетним видом фінансових ресурсів медичної галузі справедливо вважаються саме бюджетні кошти, а бюджетне забезпечення – важливим методом її державного регулювання.

За допомогою бюджетного забезпечення як методу державного регулювання органи державної влади та місцевого самоврядування впливають на розпорядників бюджетних коштів в галузі охорони здоров'я з метою задоволення їхньої потреби у бюджетних ресурсах для належного виконання покладених на них функцій (надання доступних та якісних медичних послуг) відповідно до пріоритетів державної політики в галузі охорони здоров'я та бюджетної політики держави. Водночас, бюджетне забезпечення охорони здоров'я передбачає використання такої форми механізму державного регулювання як бюджетне фінансування.

Результати аналізу видатків державного та місцевих бюджетів України на охорону здоров'я дають підстави констатувати зростання абсолютного обсягу бюджетного фінансування державних та комунальних закладів охорони здоров'я упродовж 2008–2017 рр. більше, ніж у 2 рази, з одночасним зменшенням питомої ваги видатків на охорону здоров'я у видатках державного та місцевих бюджетів України з 10,9% у 2008 р. до 9,69% у 2017 р. та питомої ваги видатків бюджету держави у загальних витратах на охорону здоров'я з 53,21% у 2008 р. до 45,74% у 2015 р. [5].

Що стосується структури видатків бюджету держави на охорону здоров'я, то впродовж 2008–2017 рр. частка видатків місцевих бюджетів значно перевищувала частку видатків державного бюджету в джерелах формування фінансових ресурсів охорони здоров'я та була найвищою в 2015 році – 83,9%, що зумовлено нижчими темпами падіння обсягів видатків місцевих бюджетів порівняно із видатками державного бюджету.

У 2008–2017 рр. від 38,6% до 41,2% видатків місцевих бюджетів на охорону здоров'я здійснювалося з обласних бюджетів, 20,6% – 22,6% – бюджетів міст обласного значення, 19,7% – 20,8% – районних бюджетів.

Це пов'язано із запровадженням у Бюджетному кодексі України розподілом видатків на охорону здоров'я між ланками бюджетної системи (статті 87, 89, 90), а з 2015 р. – зміною бюджетного забезпечення охорони здоров'я, який передбачає перехід до фінансування медичної галузі шляхом надання з державного бюджету місцевим медичної та інших субвенцій.

Незважаючи на суттєві зміни в обсягах та організації бюджетного забезпечення охорони здоров'я, основною проблемою органів місцевого самоврядування в частині управління фінансами охорони здоров'я залишається незабезпеченість в повному обсязі коштами медичної субвенції видатків місцевих бюджетів на охорону здоров'я. Це зумовлює необхідність відволікання власних доходів місцевих бюджетів на забезпечення фінансовими ресурсами делегованих державою органам місцевого самоврядування повноважень.

Для розв'язання окресленої проблеми доцільно:

- розраховувати обсяг медичної субвенції на підставі державних соціальних стандартів та нормативів, які необхідно розробити, галузевих стандартів надання медичних послуг;
- збільшити обсяг медичної субвенції з урахуванням підвищення посадових окладів працівників закладів охорони здоров'я;
- запровадити коригувальний коефіцієнт для врахування витрат на лікування мешканців з інших регіонів (тимчасово переселених із окупованих територій тощо) в закладах охорони здоров'я міст;
- дозволити здійснювати видатки на оплату праці закладів охорони здоров'я за рахунок залишку коштів медичної субвенції;
- проводити розподіл медичної субвенції на первинний та вторинний рівень при складанні та ухваленні Державного бюджету України на відповідний рік.

Впровадження зазначених пропозицій у практичну діяльність дасть змогу посилити роль бюджетного забезпечення та бюджетного фінансування в системі методів та форм державного регулювання охорони здоров'я.

Література

1. Бюджетний кодекс України № 2456-VI від 08.07.2010 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.
2. Горин В. М. Проблеми фінансового забезпечення соціальних гарантій у сфері охорони здоров'я / В. М. Горин // *Методологічні проблеми фінансової теорії та практики в умовах економічної нестабільності: матеріали наук. конф. проф.-викл. складу* [м. Тернопіль, 14 квіт. 2010 р.] / уклад. В. В. Письменний; відп. за вип. О. П. Кириленко. – Тернопіль: ТНЕУ, 2010. – С. 27–34.
3. Загорський В.С. Управління фінансовими ресурсами закладів охорони здоров'я: монограф. / В.С. Загорський, З.М. Лободіна, Г.С. Лопушняк. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2010. – 276 с.
4. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» № 2801-XII від 19.11.1992 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>.
5. Звіти Державної казначейської служби України про виконання Державного та місцевих бюджетів України за 2008–2017 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua>.